

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

През 2016 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство в област София (столица) е 7 349 лв. и нараства с 4.1% спрямо 2015 година. За периода 2010-2016 г. общият доход средно на лице от домакинство нараства с близо 1.5 пъти.

1. Общ доход и други средства на лице от домакинство по източници

	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%
Общ доход	4795	100,0	5438	100,0	6403	100,0	7441	100,0	6890	100,0	7061	100,0	7349	100,0
Брутен общ доход	4616	96,3	5264	96,8	6187	96,6	6876	92,4	6734	97,7	6883	97,5	7182	97,8
Работна заплата	2891	60,3	2881	53,0	3806	59,4	4393	59,0	4345	63,1	4408	62,4	4711	64,1
Извън работната заплата	88	1,8	56	1,0	261	4,1	417	5,6	295	4,3	238	3,4	205	2,8
От самостоятелна заетост	183	3,8	721	13,3	584	9,1	597	8,0	612	8,9	720	10,2	536	7,3
От собственост	55	1,1	25	0,5	77	1,2	156	2,1	68	1,0	17	0,2	37	0,5
Пенсии	1281	26,7	1384	25,5	1162	18,1	1111	14,9	1160	16,8	1187	16,8	1372	18,7
Обезщетения за безработни	18	0,4	43	0,8	26	0,4	26	0,3	31	0,5	18	0,3	24	0,3
Семейни добавки за деца	8	0,2	16	0,3	29	0,4	23	0,3	14	0,2	27	0,4	22	0,3
Други социални помощи	68	1,4	97	1,8	171	2,7	122	1,6	146	2,1	156	2,2	205	2,8
Регулярни трансфери от други домакинства	24	0,5	42	0,8	71	1,1	32	0,4	61	0,9	111	1,6	71	1,0
Приходи от продажби	7	0,2	3	0,1	2	0,0	0	0,0	8	0,1	23	0,3	3	0,0
Други приходи	172	3,6	171	3,1	214	3,3	564	7,6	147	2,1	156	2,2	163	2,2

През периода 2010 - 2016 г. са регистрирани следните по-важни изменения по отношение на източниците на общия доход средно на лице от домакинството:

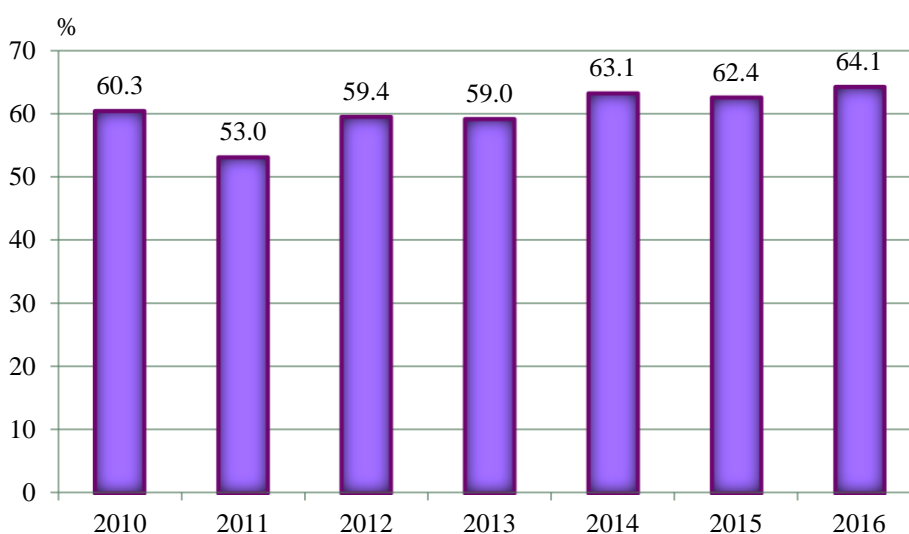
- Доходът от работна заплата се увеличава с 6.9% спрямо 2015 г. и нараства 1.6 пъти в сравнение с 2010 година;
- Доходите от пенсии нарастват с 15.6% спрямо 2016 г., или с 1.1% в сравнение с 2010 година;
- Доходът от трудова дейност извън работна заплата намалява спрямо 2016 г. с 13.9%, но нараства с 2.3 пъти - в сравнение с 2010 година.
- Доходите от самостоятелна заетост намаляват с 25.6% спрямо 2016 г., но същевременно нарастват с 2.9 пъти спрямо 2010 година.
- Доходите от другите социални трансфери (обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) се увеличават с 24.9% спрямо 2015 г. и нарастват 2.7 пъти спрямо 2010 година.

В област София (столица) доходът от работната заплата през 2016 г. е 4 711 лв. средно на лице от домакинство. Относителният дял на работната заплата в общия доход е 64.1%, което

е с 1.7 процентни пункта по-малко в сравнение с 2015 г., а спрямо 2010 г. нараства с 3.8 процентни пункта.

Фиг. 1. Относителен дял на дохода от работна заплата в общия доход на домакинствата в област София (столица)

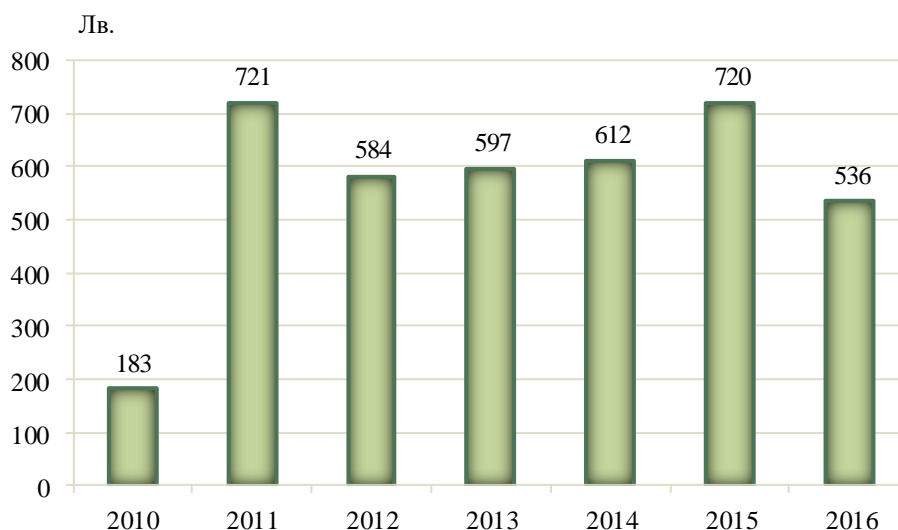
През 2016 г. доходите от социални трансфери (пенсии, семейни добавки за деца, социални помощи, стипендии и обезщетения при безработица) са 1 623 лв. средно на лице от домакинство в област София (столица) и се увеличават с 1.2 пъти спрямо 2010 г., а относителният им дял в общия доход намалява с 6.6 процентни пункта. Доходите от всички социални трансфери формират 22.1% от общия доход на домакинствата.

В тази позиция от доходите на домакинствата доминират пенсиите. През 2010 г. доходът от пенсии е 1 281 лв. се увеличава до 1 372 лв. средно на лице през 2016 година. Относителният дял на доходите от пенсии през 2016 г. е 18.7% от общия доход на домакинствата, което е с 1.9 процентни пункта повече спрямо 2015 година.

Доходите на домакинствата от самостоятелна заетост в номинално изражение показват колебания през годините. През 2016 г. доходът от самостоятелна заетост средно на лице от домакинство е 536 лв., а относителният му дял в общия доход на домакинствата е 7,3% и намалява с 2.9 процентни пункта в сравнение с 2015 година.

Фиг. 2. Доход от самостоятелна заетост за област София (столица)

През 2016 г. доходът от трудова дейност извън работната заплата средно на лице от домакинство е 205 лв. Относителният дял на този доход намалява спрямо 2015 г. с 0.6 процентни пункта.

Разходи на домакинствата

През 2016 г. домакинствата в област София(столица) са изразходвали 6 740 лв. средно на лице, което е с 1.7% по -малко в сравнение с 2015 година.

2. Общ разход и други потребени средства средно на лице от домакинство в област София (столица)

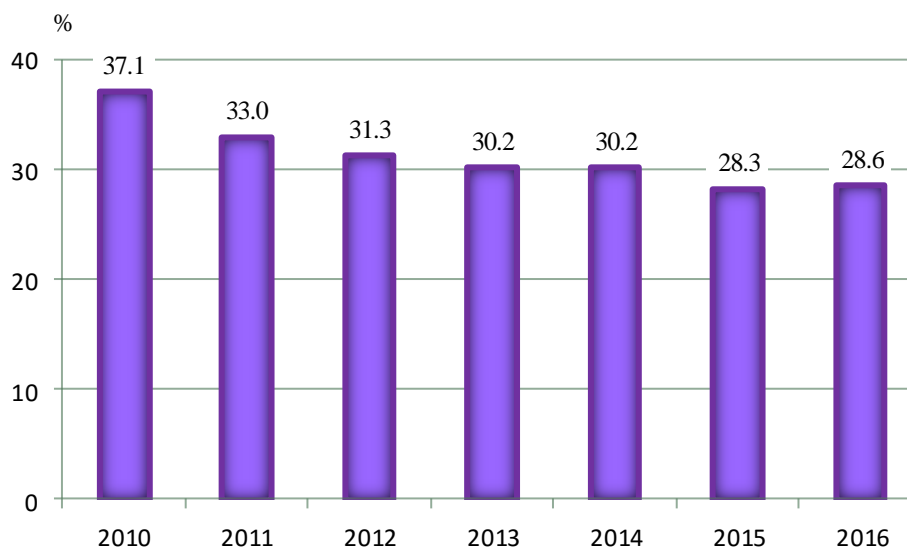
Групи разходи	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%
Общ разход	4142	100,0	4968	100,0	5721	100,0	6969	100,0	6284	100,0	6857	100,0	6740	100,0
Потребителски общ разход	3608	87,1	4178	84,1	4756	83,1	5815	83,4	5207	82,9	5613	81,9	5461	81,1
Храна	1535	37,1	1641	33,0	1789	31,3	2103	30,2	1896	30,2	1942	28,3	1926	28,6
Алкохолни напитки и тютюн	191	4,6	243	4,9	276	4,8	295	4,2	258	4,1	313	4,6	308	4,6
Облекло и обувки	117	2,8	142	2,9	197	3,4	284	4,1	264	4,2	259	3,8	237	3,5
Жилища, вода, електроенергия	620	15,0	738	14,9	789	13,8	930	13,3	770	12,2	860	12,5	816	12,1
Жилищно обзавеждане и поддръжка	101	2,4	107	2,2	156	2,7	235	3,4	182	2,9	222	3,2	169	2,5
Здравеопазване	237	5,7	286	5,8	274	4,8	313	4,5	272	4,3	293	4,3	282	4,2
Транспорт	291	7,0	356	7,2	446	7,8	610	8,7	577	9,2	605	8,8	585	8,7
Съобщения	220	5,3	244	4,9	273	4,8	316	4,5	308	4,9	302	4,4	294	4,4
Свободно време, културен и спортен отдих	171	4,1	225	4,5	314	5,5	426	6,1	371	5,9	440	6,4	512	7,6
Разнообразни стоки и услуги	124	3,0	195	3,9	242	4,2	304	4,4	310	4,9	377	5,5	333	4,9
Данъци	193	4,7	320	6,4	338	5,9	354	5,1	364	5,8	403	5,9	443	6,6
Социални осигуровки	238	5,7	305	6,1	394	6,9	460	6,6	503	8,0	542	7,9	552	8,2
Регулярни трансфери към други лица	10	0,2	60	1,2	64	1,1	56	0,8	46	0,7	52	0,8	47	0,7
Други разходи	94	2,3	106	2,1	170	3,0	284	4,1	162	2,6	247	3,6	237	3,5

Относителният дял на потребителския разход от общите разходи на домакинствата намалява от 87.1% през 2010 г. на 81.1% през 2016 година.

За храна са изразходвани 1 926 лв. средно на лице от домакинството. През 2016 г. относителният дял на разходите за храна от общия разход е 28.6% което е с 0.3 процентни пункта повече спрямо предходната година.

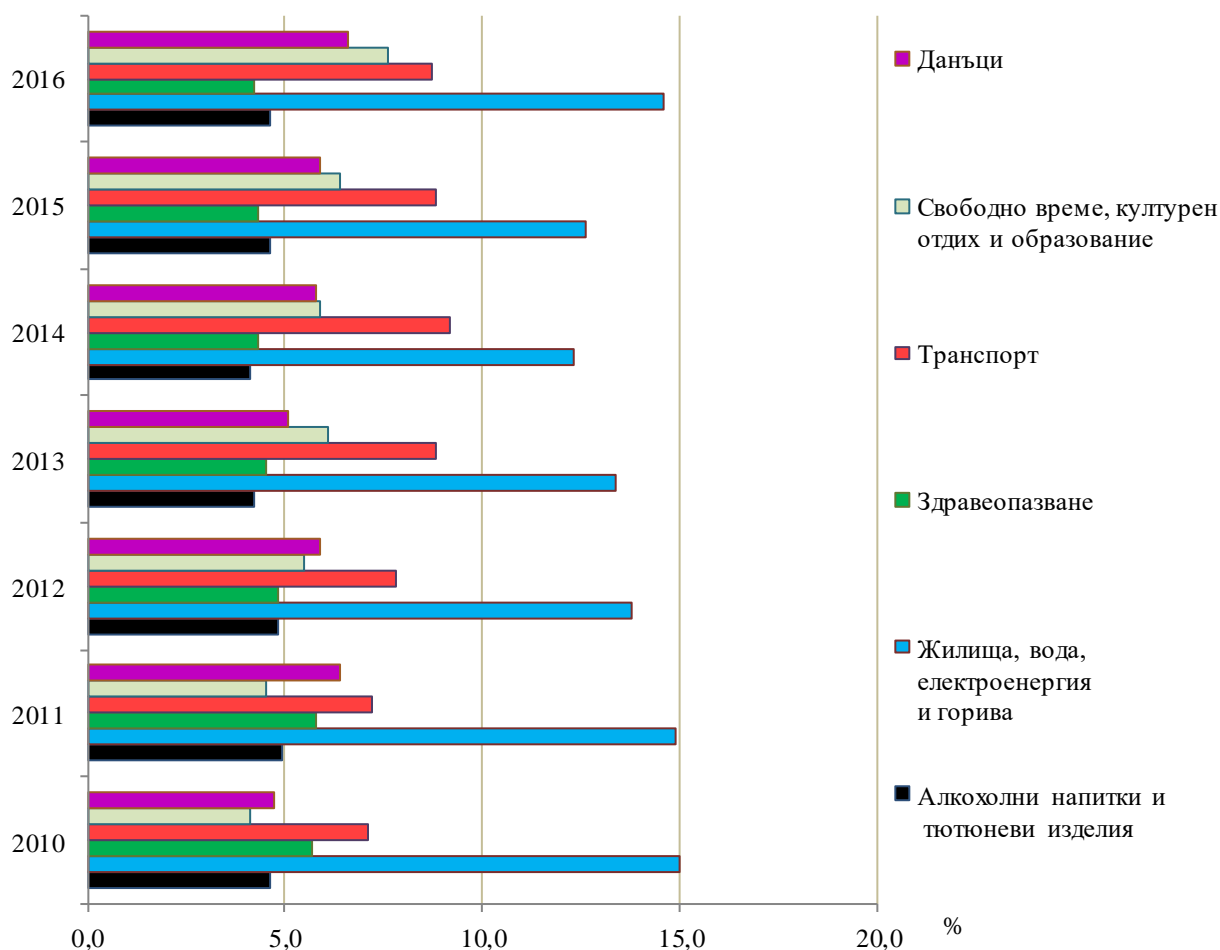
Фиг. 3. Относителен дял на разхода за храна и безалкохолни напитки в общия разход на домакинствата в област София (столица)

През 2016 г. разходите, свързани с жилището (вода, електроенергия, горива, жилищно обзавеждане и поддържане на дома), са 985 лв. средно на лице от домакинство, което е с 9.0% по-малко спрямо 2015 година. В сравнение с 2010 г. тези разходи са се увеличили 1.5 пъти, което се дължи предимно на разходите за електроенергия и горива.

Фиг. 4. Относителен дял на някои видове разходи в общия разход на домакинствата в област София (столица)

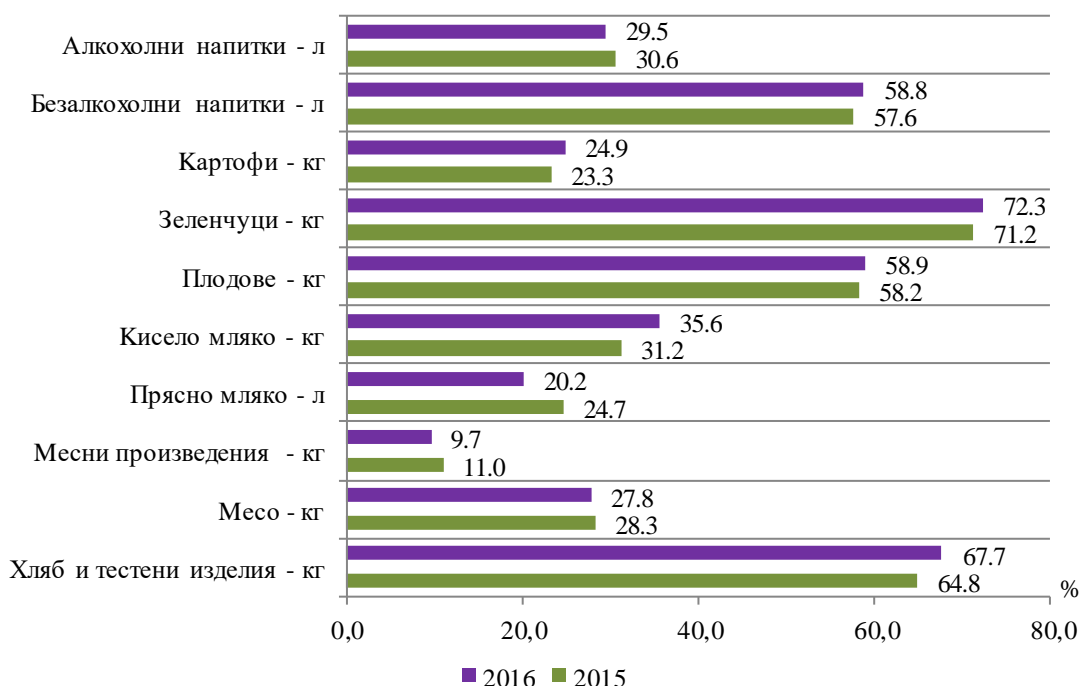
Потребление на домакинства

Данните показват, че през 2016 г. настъпват промени в структурата на потреблението на домакинствата в област София (столица) - нараства консумацията на хляб и тестени изделия с 2.9 кг. (спрямо 2015 г.) и достига 67.7 кг. средно на лице. Увеличава се консумацията на плодове и зеленчуци съответно с 0.7 и 1.1 килограма.

На годишна база с 1.1 л. намалява потреблението средно на лице от домакинството на алкохолни напитки (от 30.6 на 29.5 л) и цигари (от 943 на 883 броя).

Фиг. 5. Потребление на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство в област София (столица)

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно или имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно** и **годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от : работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или еднократните трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потребителският разход включва разходите за домакинствата за стоки и услуги съгласно международната Класификация на индивидуалното потребление по цели (СОICOP).

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Покупателната способност на домакинствата представлява количеството стоки от даден вид, което може да се купи паричния доход средно на лице от домакинство, ако същият се изразходва изцяло за покупката на тази стока през съответната година.

Подробна информация за наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него е публикувани на сайта на НСИ - www.nsi.bg, в рубриката „Доходи и разходи на домакинствата“.